

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ТОРГІВЛІ**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ»**

23-24 травня 2019 року

Одеса – 2019

**Підприємництво і торгівля: тенденції розвитку:
матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (23-24
травня 2019 року). – Одеса: Одеський національний політехнічний
університет, 2019. – 240 с.**

Редакційна колегія:

д.е.н., професор Філіппова С.В., д.е.н., професор Фролова Л.В.,
д.е.н., професор Балан О.С., д.е.н., доцент Валінкевич Н.В.,
д.е.н., професор Жадько К.С., д.е.н., професор Іляш О.І.,
д.т.н., професор Мережко Н.В., д.е.н., професор Міщук І.П.,
д.е.н., професор Ткаченко А.М., к.е.н., професор Чевганова В.Я.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції розкриваються теоретико-методологічні та практичні засади підприємництва і торгівлі в системі національних та світових економічних інтересів. Дослідження авторів спрямовано на з'ясування форм сучасного підприємництва в глобальній інноваційній системі, сучасних тенденцій розвитку внутрішньої торгівлі України та перспективних напрямків просування української продукції на нові експортні ринки.

Збірник розраховано на наукових працівників, аспірантів і студентів, усіх, хто цікавиться позитивними та негативними тенденціями розвитку підприємництва і торгівлі в Україні та світі.

Матеріали друкуються мовами оригіналів. Погляди, висловлені в публікаціях, є позицією авторів. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники семінару та їх наукові керівники.

*Одеський національний політехнічний університет,
Інститут бізнесу, економіки та інформаційних технологій,
Кафедра підприємництва і торгівлі*

СЕКЦІЯ 2

Державна фінансова підтримка розвитку підприємництва в умовах євроінтеграційних процесів

Бавико О.Є. , д.е.н., доцент Лашкул Є.В. , студент ОБГРУНТУВАННЯ РЕЗЕРВІВ СКОРОЧЕННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА.....	138
Бавико О.Є. , д.е.н., доцент Макаров А.В. , студент ПОЛІТИКА ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	140
Бавико О.Є. , д.е.н., доцент Поліщук П.А. , студент ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР.....	142
Брагіна О.С. , к.е.н, ст.викладач ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ДЕФІНІЦІЇ «БАНКРУТСТВО».....	144
Круглікова В.В. , к.е.н., доцент Биков М.В. , студент АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	147
Куценко Д.М. , д.е.н., доцент Зачосова Н.В. , аспірант ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК УМОВА ЇХ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	149
Лівощко Т.В. , к.е.н., доцент ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	150
Нечасва І. А. , к.е.н., доцент Циба О. М. , магістрант ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ (УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ).....	153
Полієва А.Ю. , студент ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	155
Tanklevska Nataliya , Doctor of Science in Economics, Professor BASIC CONCEPTS OF FINANCIAL SAFETY MANAGEMENT IN AGRARIAN ENTREPRENEURSHIP.....	157

СЕКЦІЯ 2

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

ОБГРУНТУВАННЯ РЕЗЕРВІВ СКОРОЧЕННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Бавико О.Є., д.е.н., доцент

Лаикул Є.В., студент,

Одеський національний політехнічний університет

м. Одеса

Підприємницька діяльність складає основу сталого розвитку соціально-економічної підсистеми суспільства. Стимулювання розвитку підприємництва та забезпечення умов для його економічної ефективності входять до переліку основних завдань регуляторної політики держави [1; 2; 3]. Система Економічна ефективність сучасних підприємницьких структур у великій мірі визначається оптимальністю управління витратами.

При аналізі різних економічних джерел стає очевидним відсутність єдиної позиції щодо чіткого визначення витрат. Багато хто з вітчизняних фахівців приводить просте визначення витрат як показника кількості матеріальних і нематеріальних ресурсів, використаних для досягнення поставлених цілей у грошовому виразі. Як правило, такі витрати ідентифікуються тільки з бухгалтерськими. Проте, в даному трактуванні поняття «витрати» лежить припущення про те, що витрати мають не тільки вартісну, але й натуральну кількісну оцінку.

Більшість дослідників поділяє всі витрати підприємства на одноразові (капітальні вкладення або реальні інвестиції), витрати у вигляді коштів, авансованих в закупівлю товарів в підприємствах торгівлі, і поточні витрати, які підрозділяються на витрати виробництва і обертання і поточні витрати, що покриваються за рахунок прибутку або інших джерел[4].

За економічною роллю у формуванні собівартості продукції витрати поділяють на основні та накладні: основні витрати безпосередньо пов'язані з процесом виготовлення виробів і утворюють їх головний речовий зміст. Це витрати на сировину, основні матеріали, технологічне паливо та енергію, заробітну плату основних виробничих робітників. З допомогою накладних витрат створюються необхідні умови для функціонування виробництва, його організації, управління, обслуговування.

За способом обчислення на окремі види продукції витрати поділяються на прямі та непрямі. Прямі витрати безпосередньо відносять на собівартість виготовлення конкретного виду продукції і можуть бути розраховані на її одиницю прямо (матеріали, паливо, заробітна плата). Непрямі витрати пов'язані з виготовленням різних видів продукції, в цьому разі не можна безпосередньо обчислити витрати на окремі види продукції (загальновиробничі витрати, витрати на утримання та експлуатацію машин тощо). Непрямі витрати розподіляються на окремі види продукції пропорційно визначеній базі. Зростання частки прямих витрат у загальній сумі підвищує точність обчислення витрат на одиницю продукції.

В умовах оптимізації витрат виробництва виникає необхідність виявити максимальну кількість чинників, що впливають на їх скорочення.

Доказано, що при цьому всі чинники доцільно групувати за такими критеріями:

- 1) чинники, що впливають на зниження і на підвищення рівня поточних витрат;
- 2) чинники, залежні і не залежні від діяльності підприємства.

В умовах здійснення зовнішньоекономічних операцій особливу увагу необхідно

приділяти оцінці чинників, що пов'язані з митним оформленням товарів [5].

Підходити до вивчення впливу окремих чинників можуть бути сформовані з позиції їх впливу у довгостроковому і короткостроковому періодах. Наприклад, розвиток рекламної діяльності, придбання нового устаткування, ремонт можуть викликати значне збільшення рівня витрат в поточному періоді, а в подальшому періоді забезпечити його помітне зниження за рахунок зростання об'єму реалізації продукції.

До основних чинників відносять: зміни об'єму виробництва і реалізації, динаміку продуктивності праці, зміни цін і тарифів, ефективність використання основних фондів і нематеріальних активів, оборотність оборотних активів, ставки банків по кредитних ресурсах, забезпеченість власним капіталом, розмір кредитів, режим і специфіку роботи підприємства, віддаленість від постачальників і споживачів, зміни податкового законодавства, демографічні зміни, політичну та економічну стабільність в суспільстві, зміни кліматичних умов та ін. За умов впровадження системи управління якістю за стандартами ISO 9000 базовою умовою ефективності виступає задоволення споживача, що передбачає постійний моніторинг тенденцій розвитку відповідних сегментів споживчого ринку [6].

В процесі обґрунтування витрат на виробництво одиниці продукції враховується вплив відповідних чинників на собівартість у звітному періоді і визначається вірогідна зміна собівартості за рахунок тих або інших чинників в цьому періоді.

Планування поточних витрат є процесом розробки системи заходів для забезпечення формування витрат у необхідному обсязі та необхідного рівня. Планування витрат на підприємстві здійснюється в межах наступних етапів:

1. аналіз витрат підприємства за попередній період;
2. обґрунтування основних напрямків економії витрат в плановому періоді;
3. розрахунок планової суми поточних витрат на наступний рік.

У практиці економічного планування використовуються різноманітні методи. Наприклад економіко-статистичний метод планування витрат базується на результатах аналізу динаміки різних видів витрат за ряд попередніх періодів та виявленні закономірностей, які екстраполюються на плановий період. Перевагою цього методу є те, що економіко-статистичний метод є одним з найпростіших методів. До його недоліків відноситься те, що він не враховує зміни не тільки факторів зовнішнього середовища, але й внутрішніх, які впливають на зміну показника витрат.

Планування витрат підприємницької структури з використанням різних методів дозволяє визначити загальну суму витрат, яка дасть можливість підприємству розвиватися в рамках обраної стратегії.

В економічній практиці існують загально прийняті шляхи зниження витрат:

- реорганізація та виключення з управлінського циклу дублюючих та неефективних функцій;
- оптимізація складського господарства засобами застосування підходу «точно у строк»;
- технологічне оновлення виробництва, перехід до енергозберігаючих технологій;
- автоматизований моніторинг витрат сировини, матеріалів, ресурсів.

Література:

1. Бавико О.Є. Необхідність державного регулювання підприємництва та механізми його здійснення / О.Є. Бавико // Ефективна економіка. – 2017. – № 10. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>.
2. Бавико О.Є. Структурно-функціональна модель правового регулювання підприємницької діяльності в Україні / О.Є. Бавико // Вісник ДонНУЕТ «Економічні науки». – 2017. – № 67. – С. 5-13.
3. Бавико О.Є. Система державного регулювання розвитку бізнесу / О.Є. Бавико //

Бізнес-Навігатор. – 2017. – № 43. – С. 61-65.

4. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ЖІТІ, 2010. – 448 с.

5. Бавико О.Є. Експертиза товарів як складовий елемент митного супроводу зовнішньоекономічних операцій: завдання та алгоритм здійснення / О.Є. Бавико // Вісник ДонНУЕТ. – 2018. – № 1 (68). – С. 5-13.

6. Бавико О.Є. Тенденції розвитку внутрішнього ринку макаронних виробів в Україні / О.Є. Бавико // Торгівля і ринок України. – 2018. – № 1(43). – С. 43-50.

ПОЛІТИКА ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Бавико О.Є. д.е.н., доцент

Макаров А.В. студент

Одеський національний політехнічний університет

м.Одеса

Прибуток підприємства визначається системою державного регулювання підприємницької діяльності в якості однієї з її основних ознак [1]. Відповідна регуляторна система складається з норм загальної та спеціальної дії [2].

В цілому підприємництво розглядається як безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством [3].

Узагальнюючи зміст сучасних економічних досліджень сутності та функціонального значення прибутку необхідно зауважити на його трьох основних функціях:

- прибуток характеризує економічний ефект, отриманий у результаті діяльності підприємства;

- прибуток має стимулюючу функцію, тому що є не тільки фінансовим результатом, але й основним елементом фінансових ресурсів підприємства;

- прибуток є одним із важливих джерел формування бюджетів різних рівнів [4; 5; 6].

Більшість дослідників ідентифікують наступні джерела прибутку:

- ефективна підприємницька діяльність з виробництва і реалізації товарів та послуг, що користуються попитом;

- інноваційна діяльність підприємницьких структур, що забезпечує конкурентні переваги;

- монопольне положення підприємства на відповідному ринку, причому монополія може бути пов'язана не тільки з природними умовами або кланово-олігархічною системою економіки, її причиною може бути випуск унікальних товарів [7; 8].

Поняття «політика» має багато змістових аспектів. Узагальнюючи їх можна надати наступне визначення: «цілеспрямована діяльність керівництва підприємницької структури, що спрямована на забезпечення економічної ефективності та фінансового потенціалу для подальшого розвитку».

У процесі формування політики розподілу прибутку підприємства вирішуються наступні завдання:

- забезпечення економічної ефективності шляхом отримання власниками необхідної норми прибутку на інвестований капітал;

- досягнення цілей стратегічного розвитку підприємства за рахунок частини прибутку яка інвестується у його матеріальні та нематеріальні активи;

Наукове видання

Збірник матеріалів

**II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ»**

23-24 травня 2019 року

Підписано до друку 04.06.2019 р.
Формат 90*60/16. Папір офсетний.
Об'єм 8.5 ум. друк. арк.; 10,89 обл.- видав. арк.
Замовлення №0623/1. Тираж 100 прим.

Виготовлено з готового оригінал-макету
ФОП Побута М.І.
65044, м. Одеса, пр-т Шевченка, 1-а